

OP-RYHMÄ

Osavuositarkastus 1.1.–30.6.2005

OP-ryhmän liiketoiminnan kasvu jatkui voimakkaana. Luottokanta kasvoi viime vuoden kesäkuusta 13 prosenttia ja talletuskanta 8 prosenttia. Vakuutussäästöt kasvoivat 22 prosenttia ja sijoitusrahastojen pääomat 71 prosenttia.

Markkinaosuus sijoitusrahastojen pääomista kasvoi viime vuoden kesäkuun lopusta 2,4 prosenttiyksikköä ja henki- ja eläkevakuutuksen vakuutussäästöistä 1,1 prosenttiyksikköä. Markkinaosuus henki- ja eläkevakuutuksen maksutulosta oli tammi–kesäkuussa 4,0 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin. Vuodessa pankkiryhmän markkinaosuus talletuksista kasvoi 0,5 prosenttiyksikköä ja luotoista 0,1 prosenttiyksikköä. Osuus kasvoi yritysluotoissa 0,9 ja supistui asuntoluotoissa 0,5 prosenttiyksikköä.

Kannattavuus pysyi katsauskaudella vahvana. Tulos ennen veroja oli 293 miljoonaa euroa, eli 6,7 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin (275). Tuloksen paranemiseen vaikutti korkokatteen 5,5 prosentin kasvun lisäksi muiden tuottojen 3,6 prosentin kasvu. Kulut kasvoivat 2,3 prosenttia

Riskinkantokyky vahvistui edelleen. Vakavaraisuus ensisijaisilla omilla varoilla lasketuna oli 14,0 prosenttia. Riskiasema säilyi vakaana. Järjestämättömien saamisten määrä supistui edelleen vuodentakaisesta.

Standard & Poor's korotti heinäkuussa OKOn luottoluokituksia. Korotukseen vaikutti koko OP-ryhmän kannattavuuden ja markkina-aseman myönteinen kehitys.

OP-ryhmän tavoitteena on vahvistaa edelleen markkina-asemaansa. Kuluvaan vuoden tuloksen ennen veroja arvioidaan muodostuvan samantasoiseksi tai jonkin verran suuremmaksi kuin vuonna 2004.

OP-ryhmä siirtyi IFRS-tilinpäätöskäytäntöön 1.1.2005.

OP-ryhmän avainlukuja

	1–6/2005	1–6/2004	Muutos	Pitkän aikavälin tavoite
Tulos ennen veroja, milj. €	293	275	6,7*	
Kulujen suhde tuottoihin, %	53	54	-1,2	Enintään 55 %
Arvon alentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,01	0,00	0,01	Enintään 0,25 %
ROE, %	12,6	13,6	-1,0	Yli 10 %

	30.6.2005	Muutos vuoden alusta	12 kk:n muutos
Tase, mrd. €	44,1	6,4*	12,8*
Markkinaosuus, %			
Luotoista	30,2	-0,2	0,1
Talletuksista	32,7	0,5	0,5
Rahastoista	16,2	-0,3	2,4
Vakuutussäästöistä	11,6	0,6	1,1
Vakavaraisuus ensisijaisin omin varoin, %	14,0	-0,1	0,1

* Prosenttia. Muut muutosluvut prosenttiyksikköä.

Toimintaympäristö

Vauraiden länsimaiden talouskasvu hidastui hieman vuoden alkupuoliskolla. USA:ssa kasvu on vieläkin suhteellisen vahvaa, mutta se rakentuu edelleen lisääntyvän velan varaan. Euroalueella tuotannon kasvu on hidastunut entisestään. Euron viimeaikainen heikkeneminen suhteessa dollariin on tosin kohentanut euroalueen viennin hintakilpailukykyä ja parantanut siten hieman talouden kasvumahdollisuuksia.

Vaatimaton talouskasvu ja EU:n poliittiset kiistat luovat euroalueen korkojen mataluudelle entistä vahvemmat perusteet. Kallis öljy ei näissä talouden oloissa pysty oleellisesti nopeuttamaan inflaatiota, joten erittäin matalien korkojen jakso euroalueella pitkityy.

Suomessa paperiteollisuuden työkiistaan liittynyt tuotannon pitkä seisokki alensi kokonaistuotannon määrää toisella vuosineljänneksellä. Tuotantomäärä palautuu paperiteollisuudessa nopeasti entiselleen, mutta koko vuoden talouskasvu jää silti selvästi aiemmin arvioitua hitaammaksi.

Työllisyys on kuluvan vuoden aikana parantunut, vaikka samaan aikaan on ajoittunut melko suuria yrityskohtaisia työvoiman irtisanomisia. Palkkasumman nousu on jatkunut, ja kotitalouksien taloudellinen tila on kokonaisuudessaan varsin hyvä.

Erittäin matalat korot ja laina-aikojen piteneminen ovat ylläpitäneet asuntoluottokannan kasvua. Asuntojen hinnat nousivat vuoden alkupuoliskolla muutaman prosentin viime vuoden vastaavasta ajasta. Tämä oli varsin vähän verrattuna asuntoluottojen ripeään kasvuun.

Korkojen vakiintuminen mataliksi ei ole enää heikentänyt pankkien korkokatetta, kun luotot ja talletukset ovat pysyneet vahvassa nousussa. Osakemarkkinoiden myönteinen viire yhdessä tulojen kasvun kanssa on lisännyt pankkien varallisuudenhoitopalvelujen kysyntää. Suomalaisten kotitalouksien omistaman finanssivarallisuuden arvo on ylittänyt jo sadan miljardin euron rajan.

OP-ryhmän tulos

OP-ryhmän tammi–kesäkuun tulos ennen veroja kasvoi 6,7 prosenttia viime vuoden vastaavasta ajanjaksosta ja oli 293 miljoonaa euroa (275)¹. Tulosta paransi etenkin korkokatteen ja nettomääräisten palkkiotuottojen kasvu. Kulut kasvoivat runsaat 2 prosenttia.

Korkokate kasvoi lähes 6 prosenttia

Katsauskauden korkokate oli 394 miljoonaa euroa (373), eli 5,5 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Toisella vuosineljänneksellä korkokate oli 3,2 prosenttia suurempi kuin ensimmäisellä neljänneksellä ja 6,4 prosenttia suurempi kuin vuoden 2004 toisella neljänneksellä.

Korkokate kasvoi luotto- ja talletuskannan sekä omien pääomien kasvun ansiosta, vaikka sijoituksen ja varainhankinnan välinen korkoero supistui edelleen. Keskitäseen suhteutettu korkokate oli katsauskaudella 1,8 prosenttia, kun se vuotta aiemmin oli 1,9 prosenttia.

---

¹ Suluissa on vertailuluku vuodelta 2004. Tuloslaskelma- ja muiden kertymätyyppisten lukujen osalta vertailuna on tammi-kesäkuun 2004 luku. Tase- ja muiden poikkeusleikkaustyyppisten lukujen osalta vertailuna on edellisen tilinpäätösajankohdan (31.12.2004) luku

Tulosanalyysi

Milj. €	1-6/2005	1-6/2004	Muutos, %	1-12/2004
Tulos ennen veroja	293	275	6,7	511
ROE, %	12,6	13,6	-1,0*	12,0
Tuotot				
Korkokate	394	373	5,5	758
Palkkiotuotot, netto	170	158	7,6	314
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	54	55	-2,1	100
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	31	31	0,3	51
Liiketoiminnan muut tuotot	26	27	-2,2	46
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	1	-52,3	5
Muut tuotot yhteensä	282	272	3,6	516
Yhteensä	676	645	4,7	1 273
Kulut				
Henkilöstökulut	185	176	5,1	354
Muut hallintokulut	100	99	1,3	197
Liiketoiminnan muut kulut	71	73	-3,0	155
Yhteensä	356	348	2,3	706
Kulujen suhde tuottoihin, %	53	54	-1,2*	55
Arvonalentumiset				
Saamisista	1	-1		7
Konserniliikearvosta	-	-		-
Yhteensä	1	-1		7
Palautukset omistajajäsenille				
Bonukset	18	16	15,1	33
Osuuspääoman korot	7	7	-1,3	15
Yhteensä	26	23	9,8	48

* Prosenttiyksikköä.

Palkkiotuotot kasvoivat

Muut tuotot yhteensä kasvoivat 3,6 prosenttia 282 miljoonaan euroon (272). Nettomääräiset palkkiotuotot kasvoivat 7,6 prosenttia. Erityisesti kasvoivat vakuutusten välityksestä, sijoitusrahastotoiminnasta ja antolainauksesta saadut palkkiot. Sijoitustoiminnan nettotuotot kasvoivat 8,0 prosenttia, mutta kaupankäynnin nettotuotot supistuivat yli kolmanneksen. Henkivakuutustoiminnan nettotuotot ja liiketoiminnan muut tuotot olivat samalla tasolla kuin vuotta aiemmin.

Kulut kasvoivat runsaat 2 prosenttia

Kulujen yhteismäärä kasvoi vertailuajankohdasta 2,3 prosenttia 356 miljoonaan euroon (348). Henkilöstökulut kasvoivat 5,1 prosenttia. Niitä kasvattivat palkkatason nousun lisäksi uudet henkilöstön pitkän aikavälin kannustejärjestelmät. Muut hallintokulut kasvoivat 1,3 prosenttia. Liiketoiminnan muut kulut sen sijaan supistuivat lähinnä kiinteistökulujen pienenemisen ansiosta 3,0 prosenttia.

Saamisten arvonalentumisia edelleen vähän

Saamisista kirjatut arvonalentumiset olivat 1,6 miljoonaa euroa suuremmat kuin vuotta aiemmin. Kasvuun vaikuttivat 1.1.2005 käyttöön otetut uudet ryhmäkohtaiset arvonalentumiskirjaukset. Niitä kirjattiin tammi–kesäkuun tuloslaskelmaan 7,0 miljoonaa euroa.

OP-ryhmän tuloskehitys vuosineljänneksittäin

Milj. €	4–6/05	4–6/04	Muutos, %	1–3/05	Muutos, %
Tulos ennen veroja	148	135	9,9	145	2,1
ROE, %	11,5	14,4	-2,9*	13,7	-2,2*
Tuotot					
Korkokate	200	188	6,4	194	3,2
Palkkiotuotot, netto	79	75	5,1	91	-13,7
Kaupankäynnin ja sijoitustoiminnan nettotuotot	26	31	-16,1	28	-7,4
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	16	11	39,5	15	6,2
Liiketoiminnan muut tuotot	11	13	-18,0	15	-28,8
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	0	1	-48,8	0	
Muut tuotot	132	131	0,4	150	-11,8
Yhteensä	332	320	3,9	344	-3,4
Kulut					
Henkilöstökulut	88	85	2,8	97	-9,4
Muut hallintokulut	51	52	-1,2	49	4,1
Muut kulut	33	35	-4,3	37	-10,3
Yhteensä	172	172	0,1	183	-6,0
Kulujen suhde tuottoihin, %	52	54	-1,9*	53	-1,4*
Arvonalentumiset					
Saamisista	-1	0		2	
Konserniliikearvosta					
Yhteensä	-1	0		2	
Palautukset omistajajäsenille					
Bonukset	9	8	11,8	9	5,7
Osuuspääoman korot	4	4	-5,3	4	-7,8
Yhteensä	13	12	6,5	13	1,7

* Prosenttiyksikköä.

Toisen neljänneksen tulos suurempi kuin ensimmäisen

OP-ryhmän tulos ennen veroja toiselta vuosineljännekseltä oli 148 miljoonaa euroa, eli 3,0 miljoonaa euroa suurempi kuin ensimmäiseltä neljännekseltä. Tulosta paransivat korkokatteen 6 miljoonan euro kasvun ja kulujen 11 miljoonan euron supistuminen. Tuloksen kasvua pienensi nettomääräisten palkkiotuottojen 13 miljoonan euron supistuminen. Palkkiotuottojen pienentyminen johtui suurelta osin yksittäisestä ensimmäisellä vuosineljänneksellä kirjatusta palkkiotuotosta.

Toisen vuosineljänneksen tulos ennen veroja kasvoi viime vuoden vastaavaan ajanjaksoon nähden 13 miljoonaa euroa. Kasvu johtui tuottojen lisääntymisestä. Kulut olivat yhtä suuret kuin vuotta aiemmin. Korkokate kasvoi 12 miljoonaa euroa ja nettomääräiset palkkiotuotot, sijoitustoiminnan nettotuotot ja henkivakuutustoiminnan nettotuotot kukin 4 miljoonaa euroa. Kaupankäynnin nettotuotot sen sijaan olivat 9 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin.

Tase ja taseen ulkopuoliset erät

OP-ryhmän tase kasvoi edelleen ja oli kesäkuun lopussa 44,1 miljardia euroa. Luottokannan osuus taseesta oli 74 prosenttia ja talletusten osuus 53 prosenttia. OKOn joukkolainaemissioiden myötä yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä kasvoi katsauskaudella 19 prosenttia 7,5 miljardiin euroon. Omaa pääomaa kasvattivat kauden 218 miljoonan euron voitto sekä myytävissä olevien rahoitusvarojen hankintamennon ja käyvän arvon erotuksen kirjaaminen IFRS:n mukaisesti käyvän arvon rahastoon.

Keskeisiä tase- ja sitomuseriä

Mrd. €	30.6.2005	Muutos vuoden alusta, %	12 kk:n muutos, %
Tase	44,1	6,4	12,8
Luottokanta	32,8	6,0	12,9
Talletukset	23,4	2,8	7,8
Oma pääoma	3,7	10,2	15,9
Taseen ulkopuoliset sitoumukset	7,6	21,6	23,1
Johdannaissopimukset	31,6	66,4	59,9

Osuuspankkien jäsenten osuuspääoma- ja lisäosuuspääomasijoitukset kasvoivat vuoden alusta 3,0 prosenttia 739 miljoonaan euroon. Osuuspankit maksoivat osuuspääoman korkoja tilikaudelta 2004 yhteensä 16 miljoonaa euroa. OKOn osakkeille maksettiin osinkoja tilikaudelta 2004 yhteensä 52 miljoonaa euroa, josta A-sarjan osakkeille 0,53 euroa osakkeelta ja K-sarjan osakkeille 0,50 euroa osakkeelta.

Kaikki OP-ryhmän tilinpäätökseen yhdisteltävät 239 osuuspankkia tekivät tammi-kesäkuussa positiivisen liiketuloksen. Niiden yhteenlaskettu liikevoitto oli 195 miljoonaa euroa (186). Korkokate oli 309 miljoonaa euroa (300) ja muut tuotot 169 miljoonaa euroa (168). Kulut yhteensä olivat 281 miljoonaa euroa (282). Arvon alentumistappiot luotoista ja muista sitoumuksista olivat 0,5 miljoonaa euroa.

Lisäksi ryhmän tilinpäätökseen yhdistellään OPK-konserni ja Osuuspankkien Keskinäinen Vakuutusyhtiö sekä 4 osuuspankkien tytäryhtiötä.

Riskinkantokyky ja riskienhallinta

Vakavaraisuus vahva

Kesäkuun lopussa OP-ryhmän vakavaraisuussuhde oli 15,6 prosenttia (15,5), ja ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettuihin saamisiin ja sitoumuksiin oli 14,0 prosenttia (14,1). OKOn helmikuussa toteuttaman pääomalainaemission johdosta ensisijaisiin omiin varoihin luettavat pääomalainat kasvoivat 124 miljoonaan euroon. Katsauskauden 218 miljoonan euron tulos arvioiduilla voitonjaolla vähennettynä on luettu ensisijaisiin omiin varoihin. Omiin varoihin ei ole luettu sitä omien pääomien kasvua, joka on aiheutunut IFRS:n mukaisesta eläkevastuiden ja niiden katteena olevien omaisuuserien arvostamisesta sekä sijoituskiinteistöjen käypään arvoon arvostamisesta.

Ensisijaiset omat varat olivat katsauskauden lopussa 3,9 miljardia euroa (3,6). Niihin sisältyi osuuspankkien omistajajäsenten irtisanomia osuusmaksuja 25 miljoonaa euroa (90).

Omat varat ja vakavaraisuus

Milj. €	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Omat varat				
Ensisijaiset	3 905	3 397	14,9	3 615
josta pääomalainat	124	74	67,9	74
Toissijaiset	561	390	43,8	455
Vähennykset	-98	-113	12,7	-92
Yhteensä	4 367	3 675	18,9	3 978
Riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset sitoumukset	27 980	24 546	14,0	25 718
Vakavaraisuussuhde, %	15,6	15,0	0,6*	15,5
Ensisijaisten omien varojen suhde riskipainotettujen erien yhteismäärään, %	14,0	13,8	0,1*	14,1

* Prosenttiyksikköä.

Riskiasema vakaa

Pankkiryhmän riskiasema on vakaa. Riskiasemaa kuvaavat tunnusluvut olivat selvästi ryhmän asettamia riskirajoja paremmat.

Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset olivat kesäkuun lopussa 160 miljoonaa euroa, eli 16 prosenttia pienemmät kuin vuotta aiemmin. Järjestämättömistä ja nollakorkoisista saamisista on vähennetty niihin kohdistuvat saamiskohtaiset arvonalentumiset joiden määrä oli kesäkuun lopussa 98 miljoonaa euroa (91). Myös muiden luottoriskiä kuvaavien mittareiden mukaan pankkiryhmän riskiasema on vakaa.

Pankkiryhmän rahoitusriskiä kuvaava tunnusluku parantui katsauskauden aikana 1,5 prosenttiyksikköä 0,8 prosenttiin. Rahoitusriskille määritelty riskiraja on -3 prosenttia. Korkoriskin tunnusluku oli 0,7 prosenttia. Korkoriskille on määritelty riskirajoiksi ± 2 prosenttia omista varoista.

OP-ryhmän riskimittareita

Milj. €	30.6.2005	Muutos vuoden alusta, %	12 kk:n muutos, %
Järjestämättömät ja nollakorkoiset saamiset			
Kotitaloudet	92	-2,0	-23,3
Yritykset	64	16,8	-4,0
Asuntoyhteisöt ja muut	3		56,4
Yhteensä	160	6,3	-15,6
Järjestämättömät saamiset luotto- ja takauskannasta, %	0,5	0,0*	-0,2*
	1-6/2005	Muutos vuotta aiemmasta	
Arvonalentumiset luotto- ja takauskannasta, %	0,01	0,01*	

* Prosenttiyksikköä.

Luottoluokitukset hyvällä tasolla

Kansainvälisistä luokituslaitoksista Fitch Ratings antaa luokituksen sekä OP-ryhmälle että sen keskuspankille OKO:lle. Pankkiryhmän taloudellisella asemalla on huomattava vaikutus myös pelkästään OKO:lle annettaviin luottoluokituksiin.

Heinäkuussa Standard & Poor's korotti OKOn luokituksia. Korotus perustui OKOn tuottojen ja tuloksen vakaaseen kehitykseen ja koko OP-ryhmän vahvistuneeseen markkina-asemaan sekä siihen, että myönteinen kannattavuuskehitys on saavutettu vaarantamatta OKOn tai OP-ryhmän maltillista riskiasemaa ja vahvaa vakavaraisuutta.

Luokitukset ovat tällä hetkellä seuraavat:

Luokituslaitos	Lyhytaikainen varainhankinta	Pitkäaikainen varainhankinta
Fitch Ratings (OP-ryhmä ja OKO)	F1+	AA-
Standard & Poor's (OKO)	A-1+	AA-
Moody's (OKO)	P-1	Aa2

Omistajajäsenet ja asiakkaat

Osuuspankkien omistajajäsenten määrä kasvoi viime vuoden kesäkuusta 30 000:lla 1 118 000:een. Pääkaupunkiseudulla toimivalla Okopankki Oyj:llä on lisäksi 122 000 etuasiakasta.

Omistajajäsenille ja Okopankin etuasiakkaille pankkipalvelujen käytön keskittämisestä kertyneiden bonusten arvo oli 21 miljoonaa euroa, eli 12 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin (19). Omistajajäsenille kertyneet bonukset on kirjattu pankkiryhmän tuloslaskelmassa erään "Palautukset omistajajäsenille". Omistajajäsenet ja etuasiakkaat käyttivät bonuksia pankkipalveluihin yhteensä 18 miljoonaa euroa (13), ja heille maksettiin aiempina vuosina kertyneitä bonuksia rahana yhteensä 8 miljoonaa euroa (7).

OP-ryhmällä oli kesäkuun lopussa 3,1 miljoonaa asiakasta, eli 25 000 enemmän kuin vuotta aiemmin. Kotitalouksien osuus oli 84 prosenttia, yritysten ja yhteisöjen 12 prosenttia ja maa- ja metsätalousasiakkaiden 4 prosenttia.

Markkinaosuudet

OP-ryhmän liiketoiminta kasvoi edelleen vahvasti. Sijoitusrahastot ja vakuutussäästöt kasvoivat kahdentoista kuukauden aikana selvästi nopeammin kuin koko toimialalla. Myös luotto- ja talletuskanta kasvoivat enemmän kuin toimialalla keskimäärin.

OP-ryhmän markkinaosuus luotoista kasvoi 12 kuukaudessa 0,1 prosenttiyksikköä ja osuus talletuksista 0,5 prosenttiyksikköä. Yritysluottojen markkinaosuus kasvoi, mutta asuntoluottojen osuus supistui.

Markkinaosuus sijoitusrahastojen pääomista kasvoi 2,4 prosenttiyksikköä ja osuus henki- ja eläkevakuutuksen vakuutussäästöistä 1,1 prosenttiyksikköä. Markkinaosuus henki- ja eläkevakuutuksen maksutulosta oli tammi–kesäkuussa 4,0 prosenttiyksikköä suurempi kuin vuotta aiemmin.

Markkinaosuus välitettyjen osakekauppojen lukumäärästä oli tammi–kesäkuussa 5,0 prosenttia (5,1) ja euromääräisestä vaihdosta 1,9 prosenttia (2,1).

Markkinaosuudet

	Ajankohta	Markkinaosuus, %	Muutos vuoden alusta	12 kk:n muutos
Luottokannasta	30.6.2005	30,2	-0,2	0,1
Asuntoluotoista	30.6.2005	34,1	-0,4	-0,5
Yritysluotoista	30.6.2005	24,2	-0,5	0,9
Talletuskannasta	30.6.2005	32,7	0,5	0,5
Sijoitusrahastoista	30.6.2005	16,2	-0,3	2,4
Henki- ja eläkevakuutussäästöistä	30.6.2005	11,6	0,6	1,1
Henki- ja eläkevakuutuksen maksutulosta	1–6/2005	20,1		4,0*

Muutosluvut prosenttiyksikköä. * Muutos vuotta aiemmasta.

Palveluverkko

OP-ryhmän monikanavainen palveluverkko muodostuu toimipaikoista, verkkopalveluista ja yhteyskeskustoiminnasta. Toimipaikkojen ja maksuautomaattien määrä supistui katsauskaudella. Verkkopalvelusopimukset sen sijaan lisääntyivät, samoin Internet-asiakaspäätteet. Taloustutkimuksen Internet Tracking -tutkimuksen mukaan OP-ryhmän 42 prosentin osuus Internet-pankkipalvelujen käyttäjistä oli suurempi kuin millään muulla pankilla Suomessa.

Katsauskaudella maksettiin Internetin kautta laskuja 17 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Henkilöasiakkaiden laskuista maksettiin Internetin kautta 59 prosenttia. OP-ryhmän asiakkaiden laskunmaksuista enää noin 5 prosenttia tapahtui välittömänä asiakaspalveluna konttoreissa. Vuotta aikaisemmin osuus oli 6 prosenttia.

Yhteyskeskus on OP-ryhmän keskitetty palvelukanava, joka tarjoaa henkilökohtaista palvelua asiakkaille ja myynnin tukea osuuspankeille. Yhteyskeskuksen puhelimitse tai sähköisten kanavien kautta hoitamien asiakaskontaktien määrä kasvoi vuodentakaisesta kolmanneksen 350 000:een.

OP-ryhmän palveluverkko

	30.6.2005	Muutos vuoden alusta, kpl	12 kk:n muutos, kpl
Toimipaikat	708	-2	-6
Maksuautomaatit	626	-6	-12
Internet-asiakaspäätteet	629	11	26
Otto.-käteisautomaatit	1 701	-34	29
Verkkopalvelusopimukset	951 000	44 100	84 800

Henkilöstö

OP-ryhmän palveluksessa oli kesäkuun lopussa (ilman kausiapulaisia) 9 234 henkilöä, eli 116 enemmän kuin vuoden 2004 lopussa. Osuuspankeissa työskenteli kesäkuun lopussa 6 615 henkilöä (6 592). OKO-konsernissa työskenteli 1 319 (1 242) ja muussa OP-keskuksessa 1 334 henkilöä (1 317). OP-Eläkekassan 34 henkilöä (33) sisältyvät "muuhun OP-keskukseen" mutta eivät OP-ryhmän kokonaislukuun, koska OP-Eläkekassaa ei yhdistellä OP-ryhmän tilinpäätökseen.

Vuoden 2005 alusta toimintansa aloittaneessa OP-ryhmän henkilöstörahasstossa oli kesäkuun lopussa mukana 259 OP-ryhmän yritystä ja 9 000 jäsentä eli lähes 95 prosenttia OP-ryhmän henkilöstöstä. Samaan aikaan käyttöön otettu johdon palkitsemisjärjestelmä oli kesäkuun lopussa käytössä 132 OP-ryhmän yrityksessä.

Yhteisvastuu ja yhteisturva

Osuuspankkilain mukaan OP-ryhmää (osuuspankkien yhteenliittymää) valvotaan konsolidoidusti, ja ryhmän keskusyhteisö Osuuspankkikeskus Osk ja sen 243 jäsenpankkia vastaavat viime kädessä toistensa veloista ja sitoumuksista. OPK:n jäseniä olivat kesäkuun lopussa OP-ryhmän 239 osuuspankkia sekä OKO, Okopankki Oyj, OP-Asuntoluottopankki Oyj ja OP-Kotipankki Oyj.

Luottolaitostoinnasta annetun lain mukaan talletuspankkien on kuuluttava talletussuojarahastoon. OP-ryhmään kuuluvia talletuspankkeja pidetään talletussuojan osalta yhtenä pankkina. Talletussuojarahastosta korvataan tallettajien saamiset OP-ryhmän talletuspankeilta enintään 25 000 euroon asti. OP-ryhmässä talletuspankkeja ovat osuuspankit, OKO, Okopankki Oyj ja OP-Kotipankki Oyj.

Vuoden 2005 näkymät

OP-ryhmän markkina-asema on vahvistunut usean vuoden ajan. Ryhmän tavoitteena on vahvistaa markkina-asemaansa edelleen.

OP-ryhmän tuloksen ennen veroja vuodelta 2005 arvioidaan muodostuvan samantasoiseksi tai jonkin verran suuremmaksi kuin vuodelta 2004. Arvio tuloksen kehityksestä perustuu oletukseen, että osakemarkkinoilla ja muussa toimintaympäristössä ei tapahdu merkittäviä muutoksia.

Liiketoiminta-alueet

OP-ryhmän liiketoiminta-alueet ovat vähittäispankki, varallisuudenhoito, yritys pankki ja varainhallinta. Vähittäispankkitoiminta muodostuu osuuspankkien ja Okopankki Oyj:n muusta asiakasliiketoiminnasta (rahoitus-, maksuliike- ja kassanhallintapalvelut) kuin varallisuudenhoitopalveluista. Vähittäispankkitoimintaan sisältyy myös OP-Kotipankki Oyj:n, OP-Asuntoluottopankki Oyj:n ja Osuuspankkien Keskinäisen Vakuutusyhtiön toiminta kokonaisuudessaan sekä Optum Oy:n perintäpalvelut.

Varallisuudenhoitoon sisältyy OP-Henkivakuutus Oy:n ja OP-Rahastoyhtiön toiminta kokonaisuudessaan, Opstock Oy:n omaisuudenhoitopalvelut sekä osuuspankkien ja Okopankki Oyj:n varallisuudenhoitopalvelut.

Yritys pankkitoimintaan sisältyy OKO-konsernin yritys pankkitoiminta sekä Opstock Oy:n corporate finance -palvelut. Yritys pankkitoimintaan kuuluvat käytännössä OP-ryhmän suurimpien yritys- ja yhteisöasiakkaiden palvelut sekä kohde- ja saatavavakuudellinen rahoitus.

Varainhallinta sisältää OPK:n, OKOn, osuuspankkien ja Optum Oy:n oman sijoitustoiminnan sekä toiminnan pääoma- ja rahamarkkinoilla. Varainhallinta kattaa OKOn liiketoiminta-alueista keskuspankkitoiminnan ja varainhallinnan.

Liiketoiminta-alueiden ulkopuolelle jää valtaosa OPK:n toiminnoista, FD Finanssidata Oy kokonaisuudessaan, OKO-konsernin konsernihallinto sekä osuuspankkien liiketoiminta-alueille kohdistamattomat, lähinnä pankin hallintoon ja liiketoiminnan tukitoimintoihin kohdistuvat erät. OPK:n ja FD:n liiketoiminta-alueita tukevien palveluiden kustannukset kohdistuvat liiketoiminta-alueille sisäisinä palveluveloituksina.

Liiketoiminta-alueille kohdistetaan omaa pääomaa 11 prosenttia luottolaitoslain mukaisista riskipainotetuista sitoumuksista. Allokoimaton oma pääoma kohdistuu liiketoiminta-alueiden ulkopuoliselle alueelle "muu toiminta".

Laskentakäytännön tarkentumisen johdosta aiemmin julkaistut vuoden 2004 ja tammi-maaliskuun 2005 liiketoiminta-aluekohtaiset luvut ovat muuttuneet.

Liiketoiminta-alueet, tiivistelmä

Milj. €	Tuotot	Kulut	Arvon alentumiset	Muut erät
Vähittäispankki	444	186	0	11
Varallisuudenhoito	86	68	0	8
josta henki- ja eläkevakuutus	28	13	0	0
Yritys pankki	69	28	2	0
Varainhallinta	52	10	-1	0
Muu, ml. eliminoinnit	25	63	0	7
Yhteensä	676	356	1	26

Tulos ennen veroja, milj. €	1-6/2005	1-6/2004	Muutos, %	1-12/2004
Vähittäispankki	247	228	8,3	442
Varallisuudenhoito	10	18	-45,0	31
josta henki- ja eläkevakuutus	15	18	-17,2	26
Yritys pankki	38	37	4,0	70
Varainhallinta	43	39	9,1	65
Muu, ml. eliminoinnit	-45	-48	-5,7	-97
Yhteensä	293	275	6,7	511

Vähittäispankkitoiminta kasvoi

OP-ryhmän kotitalousasiakkaat nostivat katsauskaudella enemmän asuntoluottoja kuin kertaakaan aiemmin: 3,1 miljardia euroa (2,6). Toisen vuosineljänneksen aikana asuntoluottoja nostettiin 1,8 miljardia euroa, eli noin 50 prosenttia enemmän kuin ensimmäisellä neljänneksellä (1,2). Uusien asuntoluottojen keskimarginaali laski edelleen ja oli katsauskaudella runsaat 0,1 prosenttiyksikköä matalampi kuin vuotta aiemmin. Vuoden alusta asuntoluottokanta kasvoi 7,1 prosenttia ja viime vuoden kesäkuusta 15 prosenttia. Tammi–kesäkuussa OP-Kiinteistökeskusten välittämien kauppojen määrä oli lähes viidenneksen suurempi kuin vuotta aiemmin. Kotitalouksien kulutusluotot kasvoivat viime vuoden kesäkuun lopusta 10,5 prosenttia.

Kotitalouksien käyttely- ja maksuliiketalletukset kasvoivat viime vuoden kesäkuusta 3,2 prosenttia 10,5 miljardiin euroon. Asiakkaiden korttien määrä oli kesäkuun lopussa 2 miljoonaa. Maksamiseen soveltuvien korttien osuus kaikista korteista oli 91 prosenttia. Kansainvälisten korttien osuus oli 55 prosenttia.

Vähittäispankkitoimintaan sisältyvä yritysrahoitus kasvoi viime vuoden kesäkuun lopusta 6,0 prosenttia 3,5 miljardiin euroon. Vähittäispankin yritysasiakkaat nostivat uusia euromääräisiä luottoja 15 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Yritysten maksuliiketalletukset kasvoivat 12 kuukaudessa 8,7 prosenttia ja olivat kesäkuun lopussa 2,2 miljardia euroa.

Vähittäispankkitoiminnan tulos ennen veroja oli tammi–kesäkuussa 247 miljoonaa euroa, eli 8,3 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Tuotot olivat 444 miljoonaa euroa, eli 4,6 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin. Kulut kasvoivat 1,1 prosenttia.

Vähittäispankki

Milj. €	1–6/2005	Muutos vuotta aiemmasta, %	4–6/2005
Tulos ennen veroja	247	8,3	123
Nostetut asuntoluotot	3 072	19,7	1 847
Nostetut yritysluotot	769	15,0	395
Välitetyt kiinteistökaupat, kpl	8 424	19,3	4 764
Mrd. €	30.6.2005	Muutos vuoden alusta, %	12 kk:n muutos, %
Luottokanta			
Asuntoluotot	15,3	7,1	14,5
Muut kotitalouksien luotot	6,8	4,3	8,2
Yritysten luotot	3,5	3,5	6,0
Muut luotot	0,9	12,1	28,1
Yhteensä	26,4	6,0	12,1
Takauskanta	0,4	5,4	-2,9
Käyttely- ja maksuliiketalletukset			
Kotitalouksien	10,5	2,3	3,2
Yritysten	2,2	1,4	8,7
Muiden	1,1	9,8	11,3
Yhteensä	13,9	2,7	4,7

Varallisuudenhoidon volyyymi lisääntyi

OP-ryhmän henki- ja eläkevakuutuksen maksutulo oli katsauskaudella 297 miljoonaa euroa eli yli kolmanneksen suurempi kuin vuotta aiemmin. Sijoitussidonnaisen vakuutuksen maksutulo kasvoi 62 prosenttia. OP-ryhmässä maksutulon kasvu oli selvästi nopeampaa kuin koko toimialalla keskimäärin. OP-ryhmän markkinaosuus henki- ja eläkevakuutuksen maksutulosta nousi 4,0 prosenttiyksikköä. Kappalemääräisesti uusia

eläkevakuutuksia myytiin OP-ryhmässä tammi–kesäkuussa 7 100 (3 700). Pankkiryhmän markkinaosuus kaikista Suomessa myydyistä eläkevakuutuksista oli 27 prosenttia. Kesäkuun lopussa vakuutussäästöt olivat 2,9 miljardia euroa, eli 22 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin.

Sijoitusrahastojen nettomerkinnot olivat tammi–kesäkuussa 1 003 miljoonaa euroa eli yli puolitoistakertaiset vuotta aiempaan nähden. Toisen vuosineljänneksen nettomerkinnot olivat runsaat 600 miljoonaa euroa. Lyhyen koron rahastojen osuus nettomerkinnoista oli 32 prosenttia ja osakerahastojen osuus yhtä suuri. Rahastojen pääoma kasvoi vuoden alusta 27 prosenttia ja viime vuoden kesäkuusta 71 prosenttia. OP-ryhmän osuus sijoitusrahastoasiakkaista oli 19,0 prosenttia. OP-ryhmän hallinnoimia sijoitusrahastoja oli kesäkuun lopussa 39, eli 2 enemmän kuin vuodenvaihteessa.

Varallisuudenhoidon tulos ennen veroja oli tammi–kesäkuussa 10 miljoonaa euroa, kun se vuotta aiemmin oli 18 miljoonaa euroa. Tuotot olivat 86 miljoonaa euroa, eli 0,9 miljoonaa euroa pienemmät kuin vuotta aiemmin. Kulut kasvoivat 10,4 prosenttia.

Liiketoiminta-alueeseen sisältyvän OP-Henkivakuutus Oy:n OP-ryhmän IFRS-tilinpäätökseen yhdistelty tulos ennen veroja oli 15 miljoonaa euroa (18). Vakuutusmaksutulo kasvoi 35 prosenttia ja sijoitustoiminnan nettotuotot 51 prosenttia viime vuoden tammi–kesäkuusta. Sijoitusomaisuuden realisoitumaton arvomuutos on kirjattu oman pääoman käyvän arvon rahastoon. Myytävissä olevien arvopaperien suojaukseen käytettyjen johdannaissopimusten negatiivinen arvostustulos, 9 miljoonaa euroa, on kirjattu tuloslaskelmaan. Arvostustuloksen vaikutus eliminoituu omassa pääomassa käyvän arvon rahaston positiivisena muutoksena.

Henki- ja eläkevakuutuksen vastuuvélka oli kesäkuun lopussa 3,0 miljardia euroa (2,7), eli 11 prosenttia suurempi kuin vuoden 2004 lopussa. Sijoitussidonnaisten vakuutusten osuus vastuuvélkasta oli 26 prosenttia (23). OP-Henkivakuutus Oy:n sijoitusomaisuus ilman sijoitussidonnaisen vakuutuksen katteena olevaa omaisuutta oli 2,5 miljardia euroa (2,3), joista korkosijoitusten osuus oli katsauskauden lopussa 77 prosenttia (78), osakkeiden ja osakerahastojen 11 prosenttia (11), kiinteistösijoitusten 4 prosenttia (3) ja vaihtoehtoisten sijoitusten osuus 9 prosenttia (8). Yhtiön toimintapääoma oli kesäkuun lopussa 3,6-kertainen vakuutusyhtiölain toimintapääoman vähimmäismäärään nähden.

OP-Henkivakuutuksen tulosanalyysi

Milj. €	1–6/2005	1–6/2004	Muutos, %	1–12/2004
Vakuutusmaksutulo	297	220	35,4	478
Sijoitustoiminnan nettotuotto	133	88	51,1	168
Maksetut korvaukset	111	83	33,8	161
Vastuuvélkan muutos ennen lisäetuja	283	181	56,3	410
Lisäedut	8	15	-45,2	25
Liikekulut	13	11	17,7	22
Tulos ennen veroja	15	18	-13,4	27

Pankkiryhmän investointipankin, Opstock Oy:n, hallinnoimat yksityis- ja yhteisöasiakkaiden varat kasvoivat 17 prosenttia 12,7 miljardiin euroon (9,0). Näistä varoista 8,6 miljardia euroa (5,6) koostuu OP-sijoitusrahastojen, OP-Henkivakuutus Oy:n ja OKOn sijoitusvaroista. Välitettyjen osakekauppojen määrä kasvoi vuodentakaisesta 10 prosenttia 247 000:een. Kauppojen arvo sen sijaan väheni 4 prosenttia 3,9 miljardiin euroon. Internetin kautta välitettyjen toimeksiantojen osuus oli 71 prosenttia (70).

Varallisuudenhoito

Milj. €	1–6/2005	Muutos vuotta aiemmasta, %	4–6/2005
Tulos ennen veroja	10	-45,0	5
Vakuutusmaksutulo	297	35,4	140
Sijoitusrahastojen nettomerkinnot	1 003	156,2	608
<i>Mrd. €</i>	<i>30.6.2005</i>	<i>Muutos vuoden alusta, %</i>	<i>12 kk:n muutos, %</i>
Sijoitustalletukset	9,0	4,1	11,7
Säästöhenkivakuutus	2,5	10,5	19,9
Eläkevakuutus	0,4	14,4	37,9
Kapitalisaatiosopimukset	0,1	5,0	10,7
Vakuutussäästöt yhteensä josta sijoitussidonnaiset	2,9	10,8	21,5
	0,7	20,4	43,7
Osake- ja hedgerahastot	2,1	21,6	69,9
Yhdistelmärahastot	1,0	27,0	47,4
Pitkän koron rahastot	1,3	55,0	178,8
Lyhyen koron rahastot	2,1	18,1	45,4
Sijoitusrahastojen arvo yhteensä	6,5	26,8	70,5
Hallinnoidut asiakasvarat (pl. OP-sijoitusrahastojen, OP-Henkivakuutuksen ja OKOn sijoitusvarat)	4,1	8,6	20,8

Yrityspankkitoiminta vahvistui

Yrityspankkitoiminnan luotto- ja takauskanta kasvoi viime vuoden kesäkuun lopusta 15 prosenttia ja oli katsauskauden lopussa 7,5 miljardia euroa. Yritysten ja yhteisöjen luotot ja takaukset kasvoivat 16 prosenttia ja saatava- ja kohdevakuudellinen rahoitus 14 prosenttia. Yrityksille ja yhteisöille järjestettiin uutta pitkäaikaista rahoitusta katsauskaudella runsaat 1,3 miljardia euroa ja kohdevakuudellista rahoitusta vajaat 0,6 miljardia euroa. OP-ryhmä toimi pääjärjestäjänä kolmessa syndikoidussa luotossa ja osallistui eräiden merkittävien yritysjärjestelyjen rahoitukseen. OKO on perustamassa Corporate Finance -palveluita tuottavaa tytäryhtiötä Venäjälle.

Yrityspankkitoiminnan tulos ennen veroja oli tammi–kesäkuussa 38 miljoonaa euroa, eli 4,0 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Tuotot olivat 69 miljoonaa euroa, eli 14,5 prosenttia suuremmat kuin vuotta aiemmin. Kulut kasvoivat 21 prosenttia.

Yrityspankki

Milj. €	1–6/2005	Muutos vuotta aiemmasta, %	4–6/2005
Tulos ennen veroja	38	4,0	19
<i>Mrd. €</i>	<i>30.6.2005</i>	<i>Muutos vuoden alusta, %</i>	<i>12 kk:n muutos, %</i>
Luottokanta	6,3	5,4	16,9
Takauskanta	1,2	-2,3	8,5
Talletuskanta	0,3	-5,4	25,6

Varainhallinnan tulos kasvoi

OKO järjesti maaliskuussa kansainvälisille pääomamarkkinoille suunnatun miljardin euron velkaemission. Lainan laina-aika on kolme vuotta. Varainhallintaan kohdistettujen

yleiseen liikkeeseen laskettujen velkakirjojen määrä oli 7,5 miljardia euroa, eli 20,8 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin.

Sijoituskiinteistöjen arvo oli kesäkuun lopussa 557 miljoonaa euroa, eli 10 prosenttia pienempi kuin vuotta aiemmin. Sijoituskiinteistöihin sitoutuneen pääoman nettotuotto oli 7,3 prosenttia ja kiinteistöjen vuokrausaste 89 prosenttia.

Varainhallintaan kohdistetut saamistodistukset olivat kesäkuun lopussa 2,8 miljardia euroa (2,8) ja osakeomistukset 0,9 miljardia euroa (0,6).

Varainhallinnan tulos ennen veroja oli tammi–kesäkuussa 43 miljoonaa euroa eli 9,1 prosenttia suurempi kuin vuotta aiemmin. Tuotot supistuivat 5,1 prosenttia 52 miljoonaan euroon. Kulut supistuivat 36 prosenttia.

OPK-konserni

OPK-konsernin IFRS-periaatteiden mukaan laskettu tulos ennen veroja oli 103 miljoonaa euroa (108). Korkokate kasvoi pääasiassa yrityspankkitoiminnan korkokatteen kasvun ansiosta. Palkkiotuotoissa kasvoivat erityisesti palkkiot antolainauksesta, rahastotoiminnasta ja vakuutusten välityksestä. Henkivakuutustoiminnan nettotuotot olivat hieman pienemmät kuin vuotta aiemmin. Kaupankäynnin nettotuotot olivat katsauskaudella 50 prosenttia pienemmät kuin vuotta aiemmin.

Konsernin kulut yhteensä kasvoivat 4,5 prosenttia 173 miljoonaan euroon. Henkilöstökulujen kasvu johtui sekä palkkatason noususta että uusista henkilöstön kannustejärjestelmistä. Konsernin henkilömäärä oli kesäkuun lopussa 2 600, eli 3,7 prosenttia suurempi kuin vuodenvaihteessa. Liiketoiminnan muut kulut kasvoivat 5,8 prosenttia. Muut hallintokulut olivat samalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Arvonalentumiset saamisista olivat nettomääräisesti 1,7 miljoonaa euroa.

OPK-konsernin tuloslaskelma

Milj. €	1–6/2005	1–6/2004	Muutos, %	1–12/2004
Korkotuotot	362	208	73,9	436
Korkokulut	276	132		278
Korkokate	86	76	12,7	158
Saamisten arvonalentumiset	2	-1		2
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	84	77	9,6	156
Palkkiotuotot, netto	50	45	12,4	88
Kaupankäynnin nettotuotot	3	6	-56,4	8
Sijoitustoiminnan nettotuotot	12	17	-29,7	34
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	28	29	-2,8	43
Liiketoiminnan muut tuotot	101	102	-0,5	252
Henkilöstökulut	67	62	8,4	125
Muut hallintokulut	62	62	-0,2	124
Liiketoiminnan muut kulut	43	41	5,8	82
Palautukset omistajajäsenille	2	2		5
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	1	-52,3	5
Tulos ennen veroja	103	108	-4,7	250

Tase kasvoi vuodenvaihteesta 8,5 prosenttia 21,5 miljardiin euroon. Luottokanta oli 9,6 miljardia euroa (9,1) ja talletuskanta 2,4 miljardia euroa (2,4). Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat olivat 7,4 miljardia euroa (6,2). Oma pääoma kasvoi 1,2 miljoonaan euroon (1,0). OPK:n osuuspääoma luetaan toistaiseksi vieraaksi pääomaksi.

Vakavaraisuus oli kesäkuun lopussa 12,5 prosenttia (11,5) ja omat varat 1,4 miljardia euroa (1,2). Katsauskauden tulos arvioidulla voitonjaolla vähennettynä on rinnastettu omiin varoihin. OPK:n osuuspääomaan ja konsolidointiryhmän omiin varoihin ei sisälly irtisanottuja osuusmaksuja. Konsernin riskipainotetut saamiset, sijoitukset ja taseen ulkopuoliset erät kasvoivat 9,2 prosenttia 11,4 miljardiin euroon.

OPK-konsernin tilinpäätökseen yhdistellään emoyhteisö OPK:n (Osuuspankkikeskus Osk) tilinpäätöksen lisäksi OKO-konsernin, OP-Henkivakuutus Oy:n, OP-Kotipankki Oyj:n, OP-Rahastoyhtiö Oy:n, FD Finanssidata Oy:n, OP-Asuntoluottopankki Oyj:n ja Optum Oy:n tilinpäätökset. Lisäksi konsernitilinpäätökseen yhdistellään pääoma-osuusmenetelmällä kiinteistösijoitusyhtiö Oy Realinvest Ab:n ja Automatia Pankkiautomaatit Oy:n tilinpäätökset.

Osuuspankkikeskus Osk

OPK-konsernin emoyhteisön Osuuspankkikeskus Osk:n (OPK) liikevoitto kasvoi 16 prosenttia 49 miljoonaan euroon. Kasvu johtui vertailuajanjaksoa suuremmista osinkotuotoista. Henkilöstökulut kasvoivat muun muassa ICT-toimintojen uudelleenjärjestelyn takia. Sen myötä FD Finanssidatasta siirtyi 1.3.2005 OPK:n palvelukseen 216 henkilöä. Järjestelyn johdosta OPK:n IT-kulut pienenevät viime vuoden tammi–maaliskuusta.

OPK investoi koko pankkiryhmää palvelevaan tuote- ja palvelukehitykseen tammi–kesäkuussa 6,7 miljoonaa euroa. Merkittävimpiä hankkeita olivat verkkopohjaisten palvelujen ja riskienhallinnan perusjärjestelmien jatkokehittäminen.

OPK:n tase oli 490 miljoonaa euroa. OPK:n tilinpäätös on laadittu suomalaisen tilinpäätösstandardin FAS:n mukaan.

OPK:n osuuskunnan kokous pidettiin 31.3.2005. Hallintoneuvostoon valittiin erovuorossa olleista jäsenistä uudelleen toimitusjohtaja Jari Laaksonen, professori Erkki Laatikainen, toimitusjohtaja Juhani Leminen, toimitusjohtaja Jorma Pere, puheenjohtaja Esa Härmälä ja puheenjohtaja Tuire Santamäki-Vuori. Uudeksi jäseneksi valittiin toimitusjohtaja Tony Vepsäläinen. Hallintoneuvostossa on kaikkiaan 36 jäsentä.

Hallintoneuvosto valitsi järjestäytymiskokouksessaan puheenjohtajakseen uudelleen professori Seppo Penttisen. Varapuheenjohtajiksi valittiin uudelleen sairaalafysikko Pertti Ruotsalainen ja toimitusjohtaja Simo Kauppi.

OPK:n tilintarkastajaksi tilivuodeksi 2005 valittiin KHT-yhteisö KPMG Oy Ab.

OKO-konserni

OPK:n merkittävin tytäryhtiö on OKO Osuuspankkien Keskuspankki Oyj, joka tytäryhtiöineen muodostaa OKO-konsernin.

OKO-konsernin IFRS-periaatteiden mukaan laskettu tulos ennen veroja kasvoi 7,2 prosenttia 75 miljoonaan euroon (70). Osakekohtainen tulos oli 0,58 euroa osakkeelta kuten vuotta aiemminkin. Konsernin vakavaraisuussuhde ensisijaisilla omilla varoilla oli kesäkuun lopussa 7,8 prosenttia ja kulujen suhde tuottoihin 50 prosenttia. OKO on julkistanut oman osavuositarkastuksen tammi–kesäkuulta 11.8.2005.

Siirtyminen IFRS-tilinpäätökseen

OP-ryhmä siirtyi IFRS-tilinpäätöskäytäntöön vuoden 2005 alusta lukien. Vuoden 2005 taloudellisen informaation vertailutiedot vuodelta 2004 on muutettu vastaamaan IFRS-periaattein laadittuja tietoja. OP-ryhmä julkaisi 24.3.2005 pörssitiedotteen IFRS-raportointiin siirtymisestä. Tiedotteessa kerrottiin IFRS-tilinpäätökseen siirtymisen keskeisistä vaikutuksista pankkiryhmän vuoden 2004 taloudelliseen informaatioon ja esitettiin täsmäytyslaskelmat suomalaisen tilinpäätöskäytännön (FAS) ja IFRS-periaattein laadittujen tilinpäätöstietojen välillä. Tämän osavuosikatsauksen taulukko-osassa esitetään päivitetyt täsmäytyslaskelmat katsauskauden vertailutietojen osalta. Keväällä julkistetussa pörssitiedotteessa kerrottiin myös siirtymisestä johtuneet keskeiset muutokset tilinpäätöksen laadintaperiaatteisiin.

IFRS-siirtymässä 1.1.2005 käytetyn helpotuksen mukaisesti rahoitusinstrumentteja käsittelevän IAS 39 -standardin osalta vuotta 2004 koskevia vertailutietoja ei muutettu IFRS:n mukaisiksi. IAS 39 -standardin käyttöönoton vaikutukset otettiin huomioon avaavan taseen 1.1.2005 omissa pääomissa.

IAS 39:n vaikutukset OP-ryhmän omiin pääomiin

Siirtymän euromääräinen kokonaisvaikutus ajankohdan 1.1.2005 omiin pääomiin oli 77 miljoonaa euroa positiivinen. Saamisista kirjattujen ryhmäkohtaisten arvonalentumisten vaikutus oli 8 miljoonaa euroa negatiivinen. Myytävissä olevien rahoitusvarojen käypään arvoon arvostamisen vaikutus oli 80 miljoonaa euroa positiivinen. Siirtymän yhteydessä eräitä rahoitusvaroja luokitettiin kertaluonteisesti kaupankäynnin rahoitusvaroiksi. Tämän uudelleenluokituksen vaikutus omiin pääomiin oli vähäinen.

Ryhmäkohtaisia arvonalentumisia kirjataan saamisryhmistä, joihin on kerätty luottoriskiltään samankaltaiset saamiset ja joihin liittyy objektiivisia viitteitä arvonalentumisesta. Saamisryhmistä kirjattavan arvonalentumisen suuruus perustuu kokemusperäiseen prosenttiosuuteen kunkin ryhmän pääomasta. Pääsäännön mukaan saamisten arvonalentumiset kirjataan edelleen saamiskohtaisesti ja ryhmäkohtaisia arvonalentumisia kirjataan saamista, jotka ovat joko liian pieniä tai jotka eivät muutoin ole ohjautuneet saamiskohtaiseen arvonalentumistarkasteluun. IAS 39 -siirtymän yhteydessä kirjattiin omien pääomien vähennykseksi ne saamisryhmäkohtaiset arvonalentumiset, jotka olisi nyt käytössä olevien periaatteiden mukaan kirjattu kuluksi ennen tilikauden alkua.

Myytävissä olevat rahoitusvarat ovat muita kuin kaupankäynnin rahoitusvaroja, lainoja ja saamia tai eräpäivään saakka pidettäviä sijoituksia. IFRS-periaatteiden mukaisesti ne arvostetaan käypään arvoon. Myytävissä oleviksi rahoitusvaroiksi luokitellut osakkeet, osuudet ja saamistodistukset arvostettiin suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisesti arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen tai jaksotettuun hankintamenuun. Siirtymähetkellä käyvän arvon ja aiemman suomalaisen arvostuskäytännön mukaisten arvojen positiivinen erotus kirjattiin omiin pääomiin sisältyvään Käyvän arvon rahastoon.

OP-ryhmän tuloslaskelma

Milj. €	1–6/2005	1–6/2004	Muutos, %	1–12/2004
Korkotuotot	752	575	31	1 185
Korkokulut	358	201	78	428
Korkokate (Liite 1)	394	373	6	758
Saamisten arvonalentumiset (Liite 2)	1	-1		7
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	393	374	5	750
Palkkiotuotot, netto (Liite 3)	170	158	8	314
Kaupankäynnin nettotuotot (Liite 4)	8	13	-36	20
Sijoitustoiminnan nettotuotot (Liite 5)	46	42	8	79
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot (Liite 6)	31	31	0	51
Liiketoiminnan muut tuotot (Liite 7)	26	27	-2	46
Henkilöstökulut (Liite 8)	185	176	5	354
Muut hallintokulut (Liite 9)	100	99	1	197
Liiketoiminnan muut kulut (Liite 10)	71	73	-3	155
Palautukset omistajajäsenille (Liite 11)	26	23	10	48
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	1	-52	5
Tulos ennen veroja	293	275	7	511
Tuloverot	75	66	13	131
Kauden voitto	218	209	5	380
OP-ryhmän omistajien osuus kauden tuloksesta	218	208	5	379
Vähemmistön osuus kauden tuloksesta	1	1	1	1
Yhteensä	218	209	5	380

Tunnusluvut

	1–6/2005	1–6/2004	1–12/2004
Oman pääoman tuotto (ROE), %	12,6	13,6	12,0
Koko pääoman tuotto (ROA), %	1,03	1,09	0,96
Kulujen osuus tuotoista, %	53	54	55
Henkilöstö keskimäärin	9 383	9 329	9 327

Oman pääoman tuotto (ROE) = Vuositasoiseksi muutettu kauden voitto / Oma pääoma (kauden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Koko pääoman tuotto (ROA) = Vuositasoiseksi muutettu kauden voitto / Taseen loppusumma keskimäärin (kauden alun ja lopun keskiarvo) x 100

Kulujen osuus tuotoista, % = Henkilöstökulut + muut hallintokulut + liiketoiminnan muut kulut / Korkokate + nettopalkkiotuotot + kaupankäynnin nettotuotot + sijoitustoiminnan nettotuotot + henkivakuutustoiminnan nettotuotot + liiketoiminnan muut tuotot + osuus osakkuusyritysten tuloksesta x 100

OP-ryhmän tuloskehitys vuosineljänneksittäin

Milj. €	4–6/04	7–9/04	10–12/04	1–3/05	4–6/05
Korkotuotot	287	300	310	372	380
Korkokulut	99	112	114	178	180
Korkokate	188	188	196	194	200
Saamisten arvonalentumiset	0	1	7	2	-1
Korkokate arvonalentumisten jälkeen	188	187	189	191	201
Palkkiotuotot, netto	75	72	84	91	79
Kaupankäynnin nettotuotot	11	-1	9	6	2
Sijoitustoiminnan nettotuotot	20	20	17	22	24
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	11	10	10	15	16
Liiketoiminnan muut tuotot	13	11	9	15	11
Henkilöstökulut	85	82	97	97	88
Muut hallintokulut	52	42	56	49	51
Liiketoiminnan muut kulut	35	34	48	37	33
Palautukset omistajajäsenille	12	12	13	13	13
Osuus osakkuusyritysten tuloksesta	1	1	2	0	0
Tulos ennen veroja	135	129	107	145	148
Tuloverot	23	38	27	30	45
Kauden voitto	112	91	80	115	103

Tuloksen FAS/IFRS-täsmäytyslaskelma vertailuajanjaksoilta

Milj. €	1-6/2004	4-6/2004
Kauden voitto, FAS	214	121
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden kirjaus IFRS-periaattein	17	9
Kiinteistöt	5	2
Takaisinmaksuturvavakuutuslaskennan jaksotus IFRS-periaattein	-4	-2
Laskennalliset verot	-14	-14
Muut muutokset	-9	-5
Kauden voitto, IFRS	208	111

OP-ryhmän tase

Milj. e	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Käteiset varat	716	808	-11	422
Saamiset luottolaitoksilta	487	315	55	681
Kaupankäynnin rahoitusvarat (Liite 12)	3 224	2 834	14	3 170
Johdannaissopimukset	138	48		93
Saamiset asiakkailta	32 806	29 061	13	30 952
Sijoitusomaisuus (Liite 13)	1 600	1 667	-4	1 660
Sijoitukset osakkuusyhtiöissä	6	43	-85	46
Aineettomat hyödykkeet	85	91	-6	86
Aineelliset hyödykkeet	634	617	3	622
Muut varat	1 020	904	13	780
Vakuutustoiminnan varat (Liite 14)	3 311	2 653	25	2 867
Versaamiset	89	72	24	81
Varat yhteensä	44 119	39 113	13	41 460
Velat luottolaitoksille	1 412	1 353	4	1 184
Kaupankäynnin rahoitusvelat	10	-		-
Johdannaissopimukset	174	65		99
Velat asiakkaille	25 293	23 183	9	25 107
Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat (Liite 15)	7 538	6 114	23	6 325
Varaukset ja muut velat	1 200	1 168	3	1 030
Vakuutustoiminnan velat (Liite 16)	2 963	2 428	22	2 667
Verovelat	466	350	33	398
Osuuspääoma	739	718	3	717
Velat, joilla on huonompi etuoikeus (Liite 17)	658	560	18	597
Velat yhteensä	40 454	35 939	13	38 124
Oma pääoma				
OP-ryhmän omistajien osuus				
Osakepääoma	82	75	9	78
Osakeanti	0	0		3
Rahastot	1 731	1 571	10	1 532
Kertyneet voittovarot	1 846	1 522	21	1 718
Vähemmistön osuus	6	6	1	6
Oma pääoma yhteensä	3 665	3 174	15	3 337
Velat ja oma pääoma yhteensä	44 119	39 113	13	41 460

Oman pääoman muutoslaskelma

Milj. €	Osakepääoma	Rahastot	Kertyneet voittovarot	Vähemmistön osuus	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2004	74	1 475	1 434	7	2 990
Osakepääoman korotus	1	-1	-	-	0
Käyvän arvon rahasto	-	-	-	-	-
Rahastosiirot	-	95	-95	-	-
Voitonjako	-	-	-30	-1	-31
Tilikauden voitto	-	-	208	1	209
Muut	0	2	4	0	6
Oma pääoma 30.6.2004	75	1 571	1 522	6	3 174

Oma pääoma 1.1.2005	78	1 535	1 718	6	3 337
Laskentaperiaatteiden muutokset	-	85	-8	-	77
Osakepääoman korotus	5	-2	-	-	2
Käyvän arvon rahasto	-	53	-	-	53
Rahastosiirrot	-	61	-61	-	-
Voitonjako	-	-	-23	-1	-24
Tilikauden voitto	-	-	218	1	218
Muut	0	0	2	0	2
Oma pääoma 30.6.2005	82	1 731	1 846	6	3 665

Oman pääoman FAS/IFRS-täsmäytyslaskelma vertailuajankohdalta

<i>Milj. €</i>		30.6.2004
Oma pääoma, FAS		3 715
Etuuspohjaisten eläkejärjestelyiden kirjaus IFRS-periaattein		341
Kiinteistöt		52
Takaisinmaksuturvavakuutuslaskennan jaksotus IFRS-periaattein		-90
Laskennalliset verot		-43
Pääomalainojen siirto velkoihin		-76
Osuuspääoman siirto velkoihin		-718
Muut muutokset		-7
Oma pääoma, IFRS		3 174

Rahavirtalaskelma

<i>Milj. €</i>	1-6/2005	1-6/2004
Rahavarat 1.1.	450	1 076
Liiketoiminnan rahavirrat	-933	-1 365
Investointien rahavirrat	-6	-12
Rahoituksen rahavirrat	1 235	1 124
Rahavarat 30.6.	746	824

Rahavirtalaskelmalla esitetään kauden kassaperusteiset rahavirrat jaoteltuina liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin. Liiketoiminnan rahavirta sisältää juoksevasta toiminnasta syntyvät rahavirrat. Investointien rahavirta sisältää maksut, jotka liittyvät aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin, eräpäivään asti pidettäviin sijoituksiin sekä osakkeisiin, joiden ei katsota kuuluvan liiketoiminnan rahavirtaan. Rahoituksen rahavirta sisältää rahavirrat, jotka syntyvät toiminnan rahoittamisesta joko oman tai vieraan pääoman ehdoin raha- tai pääomamarkkinoilta. Rahavarat sisältävät käteiset varat ja vaadittaessa maksettavat saamiset luottolaitoksilta. Laskelma on laadittu soveltaen epäsuoraa esittämistapaa.

Liitteet

Liite 1 Korkokate

<i>Milj. €</i>	1-6/2005	1-6/2004	<i>Muutos, %</i>	1-12/2004
Korkotuotot				
Saamisista luottolaitoksilta	12	9	25	19
Saamisista asiakkailta	586	524	12	1 077
Muut	155	41		90
Yhteensä	752	575	31	1 185
Korkokulut				
Veloista luottolaitoksille	17	12	39	25
Veloista asiakkaille	134	118	14	241
Muut	207	71		162
Yhteensä	358	201	78	428
Korkokate	394	373	6	758

Korkotuottojen ja -kulujen kirjaus- ja esittämistapamuutosten takia vuosien 2004 ja 2005 korkotuottojen ja -kulujen eritteilyt eivät ole keskenään vertailukelpoisia.

Liite 2 Saamisten arvonalentumiset

<i>Milj. €</i>	1-6/2005	1-6/2004	<i>Muutos, %</i>	1-12/2004
Saamisten arvonalentumiset	20	11	82	28
Saamisten arvonalentumisten peruutukset	-23	-8		-13

Suoritukset poistetuista saamisista	-3	-4	28	-7
Ryhmäkohtaisten arvonalentumisten nettomuutos	7	-		-
Yhteensä	1	-1		7

Liite 3 Palkkiotuotot ja -kulut

Milj. €	1-6/2005	1-6/2004	Muutos, %	1-12/2004
Palkkiotuotot				
Luotonannosta	45	42	8	84
Talletuksista	4	4	-10	8
Maksuliikkeestä	51	54	-6	108
Arvopapereiden välityksestä	10	9	11	17
Arvopapereiden liikkeeseenlaskusta	4	3	14	6
Rahastoista	21	17	27	34
Omaisuuksienhoidosta ja lainopillisista tehtävistä	15	14	9	29
Vakuutusten välityksestä	26	18	42	27
Takauksista	5	5	0	10
Muut	9	12	-27	31
Yhteensä	190	179	6	355
Palkkiokulut	20	20	-3	40
Palkkiotuotot, netto	170	158	8	314

Liite 4 Kaupankäynnin nettotuotot

Milj. €	1-6/2005	1-6/2004	Muutos, %	1-12/2004
Myyntivoitot ja -tappiot				
Saamistodistuksista	7	3		14
Osakkeista ja osuuksista	0	0	-6	-2
Johdannaisista	-7	-1		-12
Arvonmuutokset				
Saamistodistuksista	10	-4		-1
Osakkeista ja osuuksista	2	1	68	3
Johdannaisista	-8	7		7
Suojauslaskennan nettotuotot				
Suojaavien instrumenttien nettotulos	-	-		-
Suojauskohteiden nettotulos	-	-		-
Osinkotuotot	1	3	-76	4
Valuuttatoiminnan nettotuotot	3	3	-2	7
Yhteensä	8	13	-36	20

Liite 5 Sijoitustoiminnan nettotuotot

Milj. €	1-6/2005	1-6/2004	Muutos, %	1-12/2004
Myytavissä olevat rahoitusvarat				
Myyntivoitot ja -tappiot				
Saamistodistuksista	4	3	24	6
Osakkeista ja osuuksista	10	8	34	15
Muut	-	-		-
Suojauslaskennan nettotuotot				
Suojaavien instrumenttien nettotuotot	0	-		-
Suojauskohteiden nettotuotot	-	-		-
Osinkotuotot	7	9	-22	12
Arvonalentumistappiot	0	-1	-98	3
Yhteensä	21	19	10	36
Sijoituskiinteistöt				
Vuokratuotot	32	39	-18	75
Vastike- ja hoitokulut	-19	-21	10	-43
Arvonmuutokset, myyntivoitot ja -tappiot	10	5		10
Muut	1	1		1
Yhteensä	24	23	7	43
Muut	0	0		0
Sijoitustoiminnan nettotuotot	46	42	8	79

Liite 6 Henkivakuutustoiminnan nettotuotot

Milj. €	1-6/2005	1-6/2004	Muutos, %	1-12/2004
Sijoitussidonnainen				
Vakuutusmaksutulo	122	76	62	168
Korvauskulut	-15	-10	50	-21
Vastuuelan muutos	-169	-93	83	-191
Laskuperustekorkosidonnainen				
Vakuutusmaksutulo	175	144	22	310
Korvauskulut	-103	-75	37	-144
Vastuuelan muutos	-113	-100	13	-236
Sijoitustoiminnan nettotuotto	134	88	51	164
josta sijoitussidonnainen osuus	79	26		60
Henkivakuutustoiminnan nettotuotot	31	31	0	51

Liite 7 Liiketoiminnan muut tuotot

Milj. €	1-6/2005	1-6/2004	Muutos, %	1-12/2004
Tuotot muista kiinteistöistä	6	7	-7	11
Muut	20	20	-1	36
Yhteensä	26	27	-2	46

Liite 8 Henkilöstökulut

Milj. €	1-6/2005	1-6/2004	Muutos, %	1-12/2004
Palkat ja palkkiot	164	155	6	310
Eläkekulut	10	12	-16	25
Muut henkilösivukulut	10	9	16	20
Yhteensä	185	176	5	354

Liite 9 Muut hallintokulut

Milj. €	1-6/2005	1-6/2004	Muutos, %	1-12/2004
Toimistokulut	19	16	18	31
IT-kulut	27	29	-7	61
Yhteyskulut	15	16	-4	32
Markkinointikulut	23	22	2	41
Muut hallinnon kulut	17	16	4	32
Yhteensä	100	99	1	197

Liite 10 Liiketoiminnan muut kulut

Milj. €	1-6/2005	1-6/2004	Muutos, %	1-12/2004
Kulut muista kiinteistöistä	25	27	-6	54
Poistot	32	31	4	74
Muut	13	15	-12	26
Yhteensä	71	73	-3	155

Liite 11 Palautukset omistajajäsenille

Milj. €	1-6/2005	1-6/2004	Muutos, %	1-12/2004
Bonukset	18	16	15	33
Osuuspääoman korot	7	7	-1	15
Yhteensä	26	23	10	48

Liite 12 Kaupankäynnin rahoitusvarat

Milj. €	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Saamistodistukset	3 167	2 787	14	3 120
Osakkeet ja osuudet	58	47	22	51
Ostetut luotot ja muut saamiset	-	-		-
Yhteensä	3 224	2 834	14	3 170

Liite 13 Sijoitusomaisuus

Milj. €	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Myytävissä olevat rahoitusvarat				
Saamistodistukset	559	635	-12	642
Osakkeet ja osuudet	268	175	53	190
Muut	-	-		-
Eräpäivään asti pidettävät rahoitusvarat	196	227	-13	220
Sijoituskiinteistöt	557	617	-10	599
Yhdistelemättä jätetyt tytär- ja osakkuusyrietykset	19	13	50	9
Yhteensä	1 600	1 667	-4	1 660

Liite 14 Vakuutustoiminnan varat

Milj. €	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Osakkeet ja osuudet	838	478	75	551
Sijoituskiinteistöt	86	69	25	69
Rahoitusmarkkinavälineet	1 565	1 528	2	1 585
Muut	38	65	-41	48
Sijoitussidonnaisten vakuutusten katteena oleva omaisuus	784	514	53	614
Yhteensä	3 311	2 653	25	2 867

Liite 15 Yleiseen liikkeeseen lasketut velkakirjat

Milj. €	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Joukkovelkakirjalainat	3 584	2 361	52	2 958
Sijoitustodistukset	3 894	3 090	26	2 876
Muut	60	662	-91	490
Yhteensä	7 538	6 114	23	6 325

Liite 16 Vakuutustoiminnan velat

Milj. €	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Vakuutustekninen vastuvelka	2 160	1 900	14	2 038
Sijoitussidonnaisten vakuutusten vastuvelka	778	511	52	609
Muut	25	17	52	20
Yhteensä	2 963	2 428	22	2 667

Liite 17 Velat, joilla on huonompi etuoikeus

Milj. €	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Pääomalainat	133	102	31	82
Muut	525	458	15	514
Yhteensä	658	560	18	597

Omasta ja muiden puolesta vakuudeksi annettu omaisuus sekä velat ja sitoumukset, joiden vakuudeksi omaisuuserät on annettu

Milj. €	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Oman velan ja sitoumusten vakuudeksi annettu omaisuus				
Pantit	1 341	1 280	5	1 288
Muut	15	15	0	15
Velat, joiden vakuudeksi omaisuuserät on annettu				
Velat luottolaitoksille	1 000	1 003	0	961
Velat asiakkaille	319	241	32	325
Samaan konserniin kuuluvan yrityksen puolesta annetut vakuudet				
Pantit	-	-		-
Kiinnitykset	-	-		-
Muiden puolesta annetut vakuudet				

Pantit	-	1		1
Kiinnitykset	-	-		-

Taseen ulkopuoliset sitoumukset

Milj. €	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Asiakkaan puolesta kolmannen hyväksi annetut sitoumukset				
Takaukset ja pantit	322	351	-8	338
Takuuvastuut	1 253	1 144	9	1 244
Osakkuusyritysten puolesta	2	2	1	2
Muut sitoumukset	165	95	74	104
Asiakkaan hyväksi annetut peruuttamattomat sitoumukset				
Käyttämättömät luottojärjestelyt	5 475	4 166	31	4 166
Osakkuusyrityksille	-	-		-
Muut sitoumukset	411	438	-6	418
Annetut sitoumukset yhteensä	7 627	6 194	23	6 271
joista osakkuusyrityksille tai niiden puolesta	2	2	1	2

Omaisuuksien myymisestä ja ostamisesta asiakkaan lukuun syntyneet myyntisaamiset ja ostovelat

Milj. €	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Myyntisaamiset	24	28	-15	52
Ostovelat	28	31	-9	57

Johdannaisopimukset

Milj. €	30.6.2005	30.6.2004	Muutos, %	31.12.2004
Kohde-etuuksien arvot				
Terminisopimukset	7 578	5 325	42	4 177
Optiosopimukset				
Ostetut	2 339	229		903
Asetetut	4 709	229		827
Koronvaihtosopimukset	13 325	11 979	11	10 337
Korkojohdannaiset yhteensä	27 952	17 762	57	16 244
Terminisopimukset	2 510	1 610	56	1 914
Optiosopimukset				
Ostetut	37	16		1
Asetetut	37	17		1
Koron- ja valuutanvaihtosopimukset	877	237		679
Valuuttajohdannaiset yhteensä	3 461	1 880	84	2 595
Osakejohdannaiset	97	67	44	71
Muut johdannaiset	137	80	71	105
Yhteensä	31 647	19 790	60	19 014
Johdannaisopimusten positiivinen käypä arvo	117	99	18	133
Johdannaisopimusten negatiivinen käypä arvo	167	150	11	200
Sopimusten luottovasta-arvot				
Korkojohdannaiset	166	75		111
Valuuttajohdannaiset	128	49		105
Osakejohdannaiset	-	-		-
Muut johdannaiset	22	18	22	18
Yhteensä	316	142		233

Osavuositarkastus on laadittu noudattaen IFRS:n kirjaamis- ja laatimisperiaatteita. Osavuositarkastuksen luvut ovat tilintarkastamattomia.

OP-ryhmän osavuositarkastus tammi–syyskuulta julkaistaan 10.11.2005.

Helsingissä 11. päivänä elokuuta 2005

Osuuspankkikeskus Osk
Johtokunta